

Կիւլմէյինիզ ղազէթա օգուեան զաթ-
լար, պու մէքթուպու իմզալաեան զաթ-
լար աոի առամլար օլմաերպ, իլա Ենեի-
գաբու կիպի պիր մահէլտէ քիլիսէ մէճ-
լիսի ազալարը տըրլար, վէ պուշլարըն ի-
տարէսինտէ պիր գաչ պին Ֆամիլեա, պիր
միւքէմմէլ քիլիսէ, վէ պիր իքիտէ մէք-
թէպ վար տըր, վէ Թապիաթը իլէ պու
մէքթուպլարըտա լէսմի տիր, վէ ալէլ-
խուսուս Մէճմուատա տէրճ իտիլմիշ
տիր. մալիւմ եա, Մէճմուա նէ Մասիս
տիր, նէ Փուշլ տուր, նէ Ժամանակ
տըր, նէ Ծիածան տըր, վէ նէտէ Ծին
Աւարայրի եա Երեւակ տըր. Մէզքիւր
Թաղական իտրհուրդուս մէզքիւր մէք-

Թուպու, մեզ քիւր ազգագուտ վէ ան-
կողմնապահ զազէթատա տէրձ իթ տիր-
մէսիյէ, հազգանիյեթ ըշեզ կիպի հէր
թարաֆա եայլմըշ, բէք եազընտա օլան-
լար թէէսսիրինտէն վուրուլմուշլար պա-
եըմըշլար, հէր քէս իշիթմիշ հանրածա-
նօթ օլմուշ, քէնտիլէր թէշէքքիւր իթ-
միշէր, գօլթուգլարը գապարմըշ, չօգլար
վէ հաթթա պաղը պէյլէր, էֆէնտիլէր, վէ
Ամիրալար տախի պէյլէնիպ հայլէթտէ
գալմըշլար, վէ Մանգուլմէյի բէսէնտ իթ-
մէքտէ օլանլար իսէ, բէք մահզուլն ու
միւլէտտէր օլմուշլարտըր, չիւնքի Մէձ-
մուլտա եազըլան պիր մէքթուպուլն,
Մովսէսին գաւազանը կիպի, Մանգուլմէ-
տէ Մկրտիշ եպիսկոպոս ալէյհնտէ
տէրձ իտիլէն եալան վէ իթթիւր եընն-
լարընն եթմիշիլնի վէ եէտիքէրրէ եթ-
միշիլնի պիրտէն եուտու եուտու վէրմիշ
տիր:

Եօգ, տօղլուսու, մեզ քիւր թաղական
խորհուրդուլն մեզ քիւր մէշուր մէքթու-
պու, Մկրտիշ եպիսկոպոսու, ալեա կիրիտ
սապուլուլյա Ենի-գաբու համամընտա
եըյգար կիպի եըյգատըր, վէ տէյիլ եալմըշ
Շամ, Էնգարէ վէ մահալը սայիլէ իթ-
թիւրալընտան, իլա Մըքըրըն չամուր վէ
թօղլարընտան տախի թէմիգէ չեգարտըր,
վէ սոնրատանտա վիճուտիլնէ էօյլէ պիր
նէֆիս եաղ սիւրտիւ քի, պուլնտան պէօյ-
լէ գաթան քիւր վէ լէքէ թուլթմալ օլուտու,
էմմա, պազը իմանըզարա նէզարէն,
քէնտիլէրին մէրզուլմու, եալմըշ պու
«անցք» վէ եալսուտ պու «կարծիք»
(մէրզուլմար իշին «անցք» վէ «կար-
ծիք» լուղէթլէրի արասընտա պիր Ֆարգ
եօգ տուր, չիւնքի էօյլէ իսթէմիշէր, վէ
էօյլէձէ պազէն պիրինի, վէ պազէն տախի
տիկէրինի գուլանմըշլար տըր) լէքէսին-
տէն, գուլթարմաեա չալըշմալարընը, ին-
ձիլի չալմուշուլն սօգագտա կիտէր իքէն,
պիր նալ պուլտուլուլուտա, է՛հ, համո օլ-
սուլն, սիլաեա կիթմէքլիլմ եազլաշտըր,
զիւրա իհթիւաձըմ եալմըշ իւշ նալ իլէ
պիրտէ աթա գալտըր տիմէսինէ պէնպէ-
տիլէր իմիշ գարարըր եօգ տուր, վարսընլար
պէնպէթսինլէր, մէկէրշի ինձիլի շէրիֆէ
ինանմալ վաճիպէտէն տէյիլ մի տիր, մէ-
կէրշի հազըթի իստ «Միով բանիւ պար-
տաւորեցիս, եւ միով բանիւ արդարոս-
ցիս» տիմէմիշմի տիր, էլ վէրիւ քի, մէզ-
քիւր զգեստ կիլինմէք մատուտիլտէ
Մանգուլմէ եանըմըշ օլուտու, մէզ քիւր
զազէթանըն էպէտի եալանձըլըգ հիւք-
միւնիւ թաշեըլպ, վէ Մկրտիշ եպիսկո-
պոսուլն տախի, հէր ձիւնհա վէ ձինա-
յէթիլին եալանա չեզմըշ օլմասընա պիր
տէլիլի գալի վէ քեաթիլ ատոտ օլուլնա-
մալ մը:

Պիզ, մեզ քիւր մէքթուպու տէրձ
իթ տիրտիլէրի իշին, մէզ քիւր թաղա-

կան խուրհուրգա կէրշի իզհարը թէ-
շէքքիւր իտէրիզ, զիւրա, եալմըշ մէզ-
քիւր, վէ հիշ նէվինտէն օլուպ, վէ «ի-
շիտիլնէ նէզարէն» տէյիլ եազըլմըշ օլան
պիր վուգուլթըր, պէօյլէ ալը բուլուլ,
թէէֆթիլն վէ թէձէսսիւսիւլն, վէ բաթ-
րիքլանէ մէքթուպուլյա, վէ բէսմի սու-
լէթտէ ձէրհէ չեզըշմասըլյա, սայիլ եա-
զըլանլարըն քեաթիլէսինի թաստիգ վէ
գապուլ իթմիշ տիմէքտիր, էմմա իմիման-
թըքըն պու եիւզիւնիւ օգուլմալընտան
պուլնու պիլմէզ իմիշ, օտա պիլիմ գապա-
հաթթմըշ տէյիլ տիր, չիւնքի կիպանի կի-
ձէսի չէշմէյէ կիձ կիթտիլէրինտէ, ման-
թըք գըսմէթիլինն օ գըսմընը գարազօնձօ-
լոսա գարտըրմըշ օլմալը տըրլար: Ֆազաթ,
եալմըշ պիր խուսուստա քէնտիլէրէ սի-
թէմ իտէրիզ, շէօյլէ քի, իքի ձիւնէթլէ
պիզի մահզուլն գըլմըշլար տըր, պիրինձիսի,
մէզ քիւր պահսը վէ չիւ չիւ լիւրալարը պիզէ
կէթիլմէյիպտէ, Մէձմուաեա կէօթիւր-
միւշէր տիր: վէ իքինձիսի տախի, վէ կաթու-
ղիկոս հազըթլէրինն նամուսուլնու վէ
գայէ իթմէք արզուսուլնտա կէզարիկիմիզ-
տէն, շէօյլէ քի, մէրզուլմ եպիսկոպոսուլն
էթվար ու հարաքեաթընըն սըֆաթ վէ
մէմուրիլնէթիլնէ եազըլմալ օլուտուլուլն-
տան պահս իլէ, կէրէք պիզգաթ քէնտիլէ-
րինէ, վէ կէրէք Սըքալան պատրիարք հայր
հազըթլէրինն, էհալի թարաֆընտան
մահզըլէր թագաթիլնէ, միւսթահազգ
օլուտուլուլն ձէգասընըն վէրիլմէսինին իս-
թիտա օլուլնմասընը հէր քէս պիլմէքտէ
իքէն, պիրտէ Ս. Պատարազ վաղթիլնտէ,
ինձիլի շէրիֆէ մուղայիլ օլուտուլուլն հալ-
տէ սպասաւորուլը իթմէսինն բուլսաթ
վէրմիշ օլմասը, միւշարիլնէ հազըթլէ-
րինն նամուսուլնա թօգուլնաձալը միւլա-
հապասընա մէպիլի զըրգ եըլտա պիր տէֆա
եալան սէօյլէմէյէ չեզըշմըշ իտիք: հալ
պու քի, մէրզուլման սահիհիլի ալէմէ
ֆաշ իտիլի գաթլար, չու էսրար բէր-
տէմիլի շէքիպ չաքեալաք իթտիլէրին-
տէն, պու պապտէ տախի տօղլուսուլնու
սէօյլէմէյէ մէձպուր օլմուշուլը տուր:

Ենի-գաբու թաղական խորհուրդուլն
աղալարը, իսթէր բաթրիքլանտէն մէք-
թօլ ալսընլար, իսթէր կէօք եիւզիւն-
տէն իսպաթ շահիլ ինտիրսիլնէր, էվլէլի
«իշիլնէ նէզարէն» տէմիշ իտիլ, իշ-
թէ շիմոի, տապան տապանա զետու օ-
լարազ, գալիլն սէօյլէրիզ քի, պիզիմ
էվլէլի եազալըլմըշ հազգը գաթիլնտէ
քեաթիլն սահիհ տիր, վէ քէնտիլ ալտըգ-
լարը վէ եազալըլտըլարը մալիւմաթըն իս-
քեաթիլն եանըլ տըր: Հը, նէ տէր-
սինիլ, է՛յ ըիպէթլու ատենապիտ վէ ա-
տենազպիլ էֆէնտիլէր, պու սէօյլէտի-
կիմէ ինանարազ շէրմար օլուլմուլուլն-
նուզ, եօգսա պէնտէ սիզին կիպի բէրտէ
եըրթը վիւնէյիմ մի, հայտէ եըրթալմ

կիթսին, պուլնտան իսի պիր Ֆուրսաթ
օլամալ, ազ ազձէ, գարա կիւն իշին տիր,
տէմիշէր:

Վ. Կաթուղիկոս հազըթլէրի Ս. Պա-
տարազը թագաթիս իտէձէկի կիւնլէր,
պիթթապի պիր գաշ նէֆէր եպիսկոպոս-
լարըն պուլուլնմասը էլզէմիյէթի իւղէ-
րինէ լազըրտը աշըլտըղընտա, քիմիսի
տէօրթ նէֆէր, վէ քիմիսի տախի իքի
նէֆէր պուլուլնմալը տըր տէտիլէրինտէ,
վէհալաւ հազըթլէրի թարաֆընտան
տախի, պուլուլնաձազ եպիսկոպոսլարըն
Ս. Էջմիածինտէն կարգ ալմըշ օլմասը ար-
գուսու գահիլէ կէլմիշ, վէ պու արատա
թապիլթիլնէ Մկրտիշ եպիսկոպոսուլն
տախի զեքըրի կէշիշ իսէտէ, հէմ պու
կարգ Ֆարգը սայիլ եպիսկոպոսլարըն
հայսիլնէթիլնէ թօգուլնաձալընտան, վէ
հէմտէ, Պէյ-օղլու քիլիսէսի մուվազ-
գաթ թաղական խորհուրդուլն ազասըն-
տան Եէկէնեան Ձէնոք աղա, աշըգտան
աշըղա պիր գաշ տէֆա, «Ծառայ եմ
վէհալաւ տէր, Մկրտիշ եպիսկոպոսուլն
պուլուլնմասը գանն իտէրիմ քի իսի օլմալ,
չիւնքի հէր քէսին մէրզուլմ հազգընտա
ֆէնաէֆթարը վարտըր, Սըքալուլն իս-
նուլուլն շէրէֆիլնէ լէքէ սաեըլըր:»
կիպի մէգալաթտա պուլուլնմասընտան,
օրատա թէքմիլ պիր շէյէ գարտըր վէրիլ-
մէմէզ, վէ իձալը իձարտըր Աձէմէան արթ-
տէր Գրիգոր հայր իլէ, միւսայիլնէյ Ձ-
նօք աղաեա իհալէ օլուլնուլն:

Պուլնուլն իւզէրինն միւսայիլնէյ զաթ-
լար թաղական խորհուրդ օտասընա կէլէ-
րէք, իսթանպուլտա պուլուլնան եպիսկո-
պոսլարը մէվքըրի միւզաքքէրէնէ վալ իթ-
տիքտէն սօնրա, եալմըշ իւշ եպիսկոպո-
սա, վէ պիր գաշ նէֆէր տախի վարգա-
պետէրէ վէ քահանայարա տալէթ թէզ-
քէրէլէրի եպպարլար, վէ թաղական խու-
հուրդ միւհրիւլլէ վէ քէնտի իմպարըյ-
լա կէօնտէրիլէր: հալ պու քի Մկրտիշ
եպիսկոպոսա ասլա թէզքէրէ եաղմալ-
լար, պու սէօյլէտիկիմիզ օլ գատար սա-
հիհ տիր քի, էկէր շիւքհէ իտէն վարի-
սէ, միւսայիլնէյ Տէր Գրիգոր հայրտան
թահազը իտէպիլմէսի բէք գօլայ տըր:
զիւրա մէքթուպուլը պիզգաթ քէնտիսի
եազմըշ տըր:

Ֆազաթ, պու արատա, պիր մահէլ-
տէ նէվուգեան Արթիլի էֆէնտի Մը-
կրտիշ եպիսկոպոսա բաթ կէլիլ, վէ
պու սէօհպէթ աշըլըր: Արթիլի էֆէն-
տի, բէսմի օլմատըլը հալտէ, չիւնքի
թաղական խորհուրդա տախիլ տէյիլ
տիր, էօյլէ քէնտիլիլնտէն, մէրզուլմ
եպիսկոպոսու լիսանէն քիլիսէյէ տալէթ
իտէր, վէ մէրզուլմ տախի գալգար կէ-
լիլ, վէ պիր արալըգ, տիկէր եպիսկո-
պոսլար իլէ պիրլիքտէ Ելպիսէյի բուհա-
նիլէ կիլինմէյէ պաշաւտըղ կէօրիլլէր:

Եկեղեցական Զեմոր աղա անհատ կիտիպ քեյթիթիթի հալի վ. Կաթուղիկոս հազ. րեթլեթիթի իսթար իտեր, վե միւշարիլէյհ հազրեթլեթի, Եօյլէ պիր թէլաշ վազ. թիթիտե նե տեեեճէկիթի շաշորարագ, «Էյ, ի՞նչ կրնանք ընել, գնա Զալալեան սրբազանին զուրցէ՞ր տէր, վե Զալալեան սրբազան տախի վեհափառ հազրեթլեթի իւզերիթե աթար, վե քեյթիթիթ Պուր. սա տաշնորդու Բարթուղիմէոս վար. զապետին մալիմու օլուուլուտան, մեր. գուժուլն պիր տազըգա Էվլէլ կիթիթիպ մէյտանե կեթիթիթե դայրեթ իտեր, վե իշթե. պեօյլէթլեթի իշ պիթեթ. վե հաթ. թա, Մկրտիչ Եսիսկոպոս Զեմոր աղանըն սեօյլէթլեթիթե հիտտեթլեթիթեթ, պա. զը օթիթեմալիզ քեթիթիթա պուլուլն. տուղուլտան, վե Զեմոր աղա իսե լա. գըրորսընը պաշգասընտան Էօթիթեմալ. լանլարտան օլմադընտան, պազը հա. գարեթ տախի զուհուրա կեթիթիթեթ գորգուլուր իսեթե, թարաֆեթիթեթ սիւ. քիւթե լիթիթեթ օլուլուր:

Իմոթի, պու եազորգլարմըզը ձերհե միւգթեթիթ, տեյիլ քաթիթիթիթե, իլա պիլ համալ տախի վար իսե, Եանլըն. մըզը թաօհիթ իթմեկե հազըր օլուղու. մուղու պեթան իլե պերապեր, Եեթի-գա. բու թաղախան խորհուրդուլա խապեր վերիթիզ քի, Եօյլէ խամուր իշերիթե գա. լըշմագտան, վե թանրմադըլարը առա. մը իսթիսհապա չըգըշմագտան իսե, իթի բարալըգ մուլ ալըպտա տերթլեթիթի աղ. լաալար, հեմ վազիթիթիթի թանրմըշ օլուրլար, վե հեմաե հեր քեթիթ իսթիհ. զասընա սեպեպիթեթ վերմիշ օլմազլար:

Շուկու տախի ունութմաթեթ սեօյլէ. մեյեթի, իշիթիթիթիթի կեթիթ, մեզ. քիւր մեթթու. պ Էվլէլա Մասիսե կեթ. թիթիթիթիթ, վե Էկեր տերձ իտեր իսե իւշ լիթա վերիթեթիթ վատ օլուլուլա ի. սեթե, կերեթ մեզ քիւր մեթթու. պ պեթե. նիլմեթիթիթեթ վե կերեթ պիր իթի լիթա տաշա զիւտտե վերիթեթիթիթեթ, Մեճ. մուլապա պիր գաշբուր չըգմասընա սե. պեպիթեթ հասըլ օլմուշ տուր:

Կեթիթ շիմոթի Մեճմուլաեա.

Մեճմուլա մեզքիւր պաշսը Եալը. նըզ փարա իշին տերձ իթմեթիպ, իլ. լա բեթեթ տախի իթիթիթիթեթ, չիւն. քի, քեթիթ թարաֆընտան տախի պիր միւլաշաղա իլալեթիթ, մեզքիւր մեթ. թուպուլն բեթի օլու. պ, վե սահիհլը. տեթ իպարեթ օլմասընը իգրար իլե պե. լապեր, Էկեր շիմոթիթ գառար Եազորգ. լարմըզա, պիր տերեթեթեթ իթիթառ օլուլմասընը իսթեր իսեթ, մեզքիւր ըզ. գեթա պաշսընտա Եանլընը օլմամըզ իգ. լար իթմեթիթիթիթ պիթե, նասիհաթ վեր. մեթ իսթեթիթիթի պիլթիթիթ տիր:

Մեճմուլանըն պու լազըրտընտան

անլաշըր. քի, պիթիթ Եազորգլարմըզըն քեթիթիթի Եալան Եանլըն շեյլեր իմիշ, վե պիթե փարալար վերեթեթ զազեթամը. զը օգուլալար, շաշըն կիպի Մեճ. մուլաեա, Եանի, սահիհլը մեթպարնա միւլաշաղա իթմեթիպտե, պիթիթ Եա. լանլարը Եուլթմագտա իմիշեր:

Մեզքիւր զազեթանըն պու ազլ ու. պաթիթիթի, վե թերպիթ ու նեզաթե. թիթ խարիթիթե օլան լազըրտընա ձե. վապ վերմեթիթի ճալիզ կեթթեթիթիթիթ. տեթ, թաղախան խորհուրդա վերիթեթ ձե. վապարը օգուլմասընը քեթիթ առա իտե. լիթ, չիւնթի օնլարա հեմեթթեթ, հեմ. լեթ, վե հեմաեթ պուլուլմագտա տըր. վե պաշգա պիր ճիւլեթիթե տախի գըս. սա պիր ձե. վապ վերմեթիթի քեթիթ առա իտեթիթ. Շեյլեթի, մեզքիւր զազեթանըն զիւլմիլնեթ, պիթիթ մագսեթիթիթ բարա գաղաղմագ իմիշ, վե պու մագսեթիթի. զին հուսուլի իշին շաթալթագ իլե գա. Լալան Ֆասլ իթմեթ թարիթիթի թուլթ. մուշ իմիշիզ, Եօթա զազեթամըզը քիմ. սե օգուլմագ իմիշ, վե հաթթա սեօյլէն. տիթիթե կեթիթ, կեթեթ սեթե պու Եիւզ. տեթ օթուգ գըրգ պին բուրորա ուլուլու. մուշ իմիշիզ:

Մեճմուլանըն պու սեօյլէթիթիթիթիթ քեթիթիթի սահիհ տիր. Էվլէթ պիթ փարա գաղաղմագլըզա շալըշմագտաթը, լաթին տեյիլ ձեթալըգ իտերեթ, իլա Էպե. լիթ իտերեթ, վե Եաթառ տեյիլ միւլաշե. նեթիթ վե միւլալիթիթ իտերեթ, իլա միւ. տաշեթեթիթե վե միւլալիթիթ գարըն ձեթիթեթ. Ֆագաթ, քեթիթի կիպի, վաթթիթ Մեղուլա օգուլմուղուլա, պինաեթ խրմեթըն Ֆասլ ու զեմա իթմեթ իշին Երգըն. մուլա պիր գաշ միւլթիթիթ պու. լուլմասը զըմընտա թեթալար իթմեթ մե. զեթեթիթի իթիթիթապ իթմեթտե տեյի. լիթ:

Էվլէթ. պիթ շաթալթագ վե գալա. զան Ֆասլ իթմեթտեթիթ. լաթին, հեմ Է. հալիթի մեթմուլն իմեթթտե, վե հեմաե փա. լա գաղաղմագտա, վե պու թուլթառ. զուլմուլ թարիթիթե սերպեթթեթ վե իթ. թիթառ իւզըն սեօյլէթեթտեթիթ. չիւնթի հազըգաթի հալեթի Եազըպ, վե հազ. գանիթեթի թասաշուպ իթմեթտեթիթ. Եօյլէ քեթիթի կիպի, կիւլտե պիր լեթ. կե կիրմեթտե տեյիթիզ, վե Էհալիթե պի. զե փարալարը, պաշ լըճա պու խասթե վե պու Ֆարգըմըզ իշին վերմեթտե տիր:

Պու ալեմաե Էն պիլիթ իշիլիզար. լըզ, տեր իւհաթ իթիթիթի իշ իլերու. կեթիթիթիթ, վե սաթաճաղը մալի սա. թապիթեթ տիր, Էկեր Մեճմուլա Եաաճըն. տան Էօլմեթ վե Եաթառ զեթիթեթ առաճ. Եյլեթիթիթեթ չըգըշմըշ իսե, պիթ օ Էթ. քեթառա տեյիթիզ, վե քեթիթ հալեթեթե հասեթ իթմեթիթ. Ֆագաթ, չուլա Է.

սեթ իտերիզ քի, Մեճմուլա պիթտեթ զե. Եաթե շաթալթագ վե գալաղան Ֆասլ իթմիշ տիր վե իթմեթտե տիր Էմա, զանն իտերիզ քի Եօլուլու պիլմեթիթիթեթ, Եիթե չըգըշտըրաճալըն տըր, վե շիմոթի. սե Եօյլէ պիր հալե կեթիթ տիր քի, պի. զեթ կիպի շաթալթագ վե գալաղան Ֆասլ իտերեթ տեյիլ, իլա մեզքիւր Եեթի-գա. բու թաղախան խորհուրդու մեթթուպու. կիպի պիր մեթթուպու, պիր գաշ լիթ. նըն խաթըր իշին տերձ իթմեթիթ իթիթ. քեթալը տերեթեթիթե գառար Էնթիթեթ, վե հաթթա քեթիթ թարաֆընտան թաշ. սին իլե պիթտե միւլաշաղա իլալե իթ. մեթիթ Եիւթեթ մեթթընա գառար չըգ. տըգտան պաշգա, պիրտե պիլիթ օթուգ գըրգ պին բուր գաղաղմագլըզը գըսգան. մագտա օլուլուլուլու տաեթալմագլըզա. հիթե չըգարմըշ, վե, «Օ՛հ, հեթ սեօյ. լեթիթաթ գուլթուլուլա, Եօթա ազ. տաշա բաթլաեթաճալըն, խուսուլիթ. պեթիթ կիւլեթտե, զիթա, մարտըն Եիլիթ. միթի օլմուշ, վե հալալարտա օլ գառար լընըմըշ քի, առաճըն գանը պաշընա թօթ. լանմագտա, վե կեթիթի զարարմագտա տըր Ե տեթիթ տիր:

Կերչի պիթիթ պապա, Եանի միւլիթն Մեճմուլանըն պու հալի աճընմաեա շա. Եան տըր. լաթին, չի Ֆայիթե քի թագ. սիրաթ պիթտե օլմաթըպ, իլա պիթգաթ. քեթիթիթտե տիր. զիթա, պիթիթ սանթը. զա կիրեն օթուգ գըրգ պին զուլուշ, քեթիթ սանթընա կիրեթեթ իթեթ, նի. Եեթ վե թարիթիթի թեպիթ իտերեթ, պիթիթ օտաեա կեթիթ տիր, վե պուլա տա. խի սեպեպ, Էկեր մեզքիւր զազեթանըն սեօյլէթիթի սահիհ իսե, քեթիթիթիթ շա. թալթագ վե գալաղանլար հազընտա մեթոշ ու սեթալար օգուլմագտա օլմասը օլմալը տըր. հալ պու քի, պիթեթ աթը. սեպեպ, պիթիթ հազգանիթեթ լիթիթ իթմեթիթ տիր. Էմա, քեթիթիթ Եօյլէ օլ. մասընա իման կեթիթիթիթ իմիշ, պիթտե «Թեթիթիթիթ գուլու Եեթեթիթ Եա» «Հալեպ օլտա իսե, աշըն պուլտա տըր» վե «Արիւն ձեր իգլու ձեր» տեթեթեթ քեթիթ թարիթիթիթ տեթաթ իտերիզ:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻԹԵԼԷ

Բեթ շեմպիհ կիւլի. Սերաթը հիւ. մաեթուլա վիթեթաթ Ֆիթաթ հաղարա. թը թարաֆընտան վուլու պուլան պիր մեթիթտեթ սօնրա, գարուլաթ տերեա Մեհեմեթ Ալի բաշա հազըթլեթի ազ. օլուլմուլ, վե հեթուլ Եերիթեթ քիմ նասպ օլուլտուլուլա անլաշըլաճալըն իսեթե, Հազըր բաշա հազըթլեթիթ օլաճաղը թաի. մին օլուլմագտա իմիշ. Տիւն սապաշ տա. խի, Ֆուլաթ բաշա հազըթլեթիթ Սեթա. լեթե վե Ալի բաշա հազըթլեթիթ աալի

Խորհրդի հետևողական շարժումը, որի արդյունքում հասնում էր իր նպատակին, ինչպես նաև օրենսդրական ակտերի ընդունումը, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության...

— Տեղեկություններ իր իրականության մասին, « Բրեյնֆորդ-Թոմսոն » մատուցողներին տուր, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության...

Սեֆիրի միջնորդները, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության...

— Կազմակերպության մասին տեղեկություններ, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության...

— Երբեք ստանալով տեղեկություններ, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության...

— ... Միջոցներ :

Գարա-հիսար . մարտ 17/67

Պիր գալ սենյակներում պարտ, զառվարի միջնորդներին, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության...

Հ. Մ. Թովախան

ՊՈՒԼԱՐԻՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ
ՍԱՀՄԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

(Բաղադրականության եւ հրապարակման մասին)
Հասարակականության մասին, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության, որոնք հանգում էին հասարակական կյանքի փոփոխության...

կը շարունակեի, շարժումը մէջ ալ յեղափոխական հանգամանք ունեցող հատ մը հասարակական մէջ ցրուեցաւ, որ իբր թէ « Պուլարացի գաղտնի յանձնաժողովն » (որոնք որ են նէ) զրուած եւ ուղղուած է առ Վեհ. Սուլթանն : Որչափ որ առանց ստորագրութեան եւ հետեւաբար անվաւեր ալ է նէ, տակաւին Պուլար ժողովուրդին զգացումները եւ փափաքները արտայայտող ըլլալ ձեւանալուն, արժան կը համարինք համառօտ քաղուած մը ընել) :

« Պուլարացի եւ Սամանեան կառավարութեան մէջ մինչեւ ցարդ եղած յարաբերութեանց պարագաներուն վրայօք համառօտ պատմութիւն մը ընելէն վերջը « Աղբրսագիրը » յառաջ կերթայ Պուլար ժողովուրդէն առ կայսերական գահը ունեցած հաւատարիմ հպատակութիւնը յիշելով, եւ դարձեալ կը հաստատէ թէ ժամանակ ժամանակ հրատարակուած ուղերձները, որ իրենց սկզբունքները ներկայացնող կը ձեւանային, Պուլարացի զգացմանը հաւատարիմ պատկերները չէին, եւ թէ հասարակաց ձայնը բարեկարգութիւն կը պահանջէ բոլոր ան չարքներուն դէմ, որոնց ներքեւ որ ազգը հիմայ կը հեծէ :

Աս շարիքները համբոյս ելլալով « Աղբրսագիրը » կրնէ թէ վարչութիւնը խանդարեալ վիճակի մէջ է, թէ դատ եւ դատաստանները տգէտ մարդոց ձեռքն են, թէ օրէնքները դարուս հետ համաքայլ չեն, եւ թէ ազգը իրեն սեփական իրաւունք չունի, քանի որ խիստ տուրքեր կառնուի իրմէ, թէ տուրքերը, փոխառութիւնները եւ նրպասանները (իեանէ) այնպէս բազմապատկուեցան որ, բոլոր այլ եւս անտանելի եղաւ : Թէ հասարակաց վերաբերեալ գործքերը երեւակայական են, թէ դատարարականութեան դէմ շատ դժուարութիւններ եւ արգելքներ կան : Եւ թէ ազգին եկեղեցական գործքերը շատ ողորմելի վիճակի մէջ են : Աս շարիքները դարմանելու համար՝ հեղինակները կը պահանջեն թէ « նորին վեհափառութիւնը պէտք է Պուլարները յաւիտեանս բաժնէ իր գահէն, անոնց քաղաքական եւ կրօնական ինքնօրինութիւնը ճանչնալով, ազատ Սահմանադրութեան մը վրայ հիմնուած, եւ թէ իր Սահմանադրութեան կոչուելէն դատ Պուլարացի թագաւոր » տիտղոսն ալ ընդունի :

Ասանկ կարգադրութիւն մը կրնէ յիշեալ « Աղբրսագիրը » կայսերական շահուն եւ քաղաքականութեան ոչ մէկ կերպով մը հակառակ չէ : Եւ Պուլարները իր վեհափառութեան միւս հպատակ ազգերուն նման, ոչ կուզեն նոր կայսերութիւն մը հաստատել, ոչ ալ երկիրին ընդարձակել, բայց կը հաստատէ թէ՛ կը գտնուին այնպիսի Պուլարներ, որ այժմ խառնուած ըլլալով ուրիշ ազգերու հետ, կրնայ ըլլալ որ համոզուին, կառավարութեան դէմ այժմեան շարժումներուն օգնելու : մէյ մը իրենց ներկայ վիճակէն դժգոհ ըլլալով, մէյ մալ ազգին ազատութիւնը ձեռք բերելու յոյսով, Եւ թէ « Աղբրսագիրը » յառաջ կերթայ Սահմանադրութիւն մը նկարագրել, որով կը հաստատէ թէ աս փառազանքները կը վերան, եւ թէ Պուլար ազգը լի-

վին գոհ հաւատարիմ եւ հնազանդ կըլլայ : Աս պատրաստած սահմանադրութեամբ Պուլարներն են, եւ իրեն բոլոր Պուլարներն ալ զաւանդուելով, զատ թագաւորութիւն մը պիտի կազմուի իրեն թագաւոր ընդունելով : Սուլթան-Ապտիւլ-Ազիզը եւ իրեն յաջորդները : աս թագաւորութիւնը պիտի յանձնուի Ազգային Ընդ հանուր ժողովին ընդունած Քրիստոնեայ փոխ-արքայի մը կառավարութեանը :

Մայիս 17 1867

Ի Լ Ա Ն Ա Թ

ԹԱՏՐՈՆ ՆԱՌԻՄ

1867 ՄԱՐՏ 25 ԵԱՐԱԹ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄԶԻ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ ԵԱՍԿԱՅԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳՄ ՎԱՆԴԻՍԱՆԱԿԻ

Մ Ա Գ Պ Է Թ

ԹԱՏՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԻՆԳ ԱՐԱՐՈՒԱԾՍ
Ե Ի

ԵՕԹՆ ՊԱՏԿԵՐՍ

Գ Է Շ Ա Տ Ե Ն

ԵՐԳԵԱԼ Պ . Յ . ԱՃԷՄԵԱՆԷ

Երոպայի համալսարանի մը մէջ դաստիարակեալ, Հայագիտի երիտասարդ մը, որ Գերմաներէն, Անգլիերէն, Լատներէն, Հելլենարէն եւ Եբրայեցերէն լեզուաց հմուտ, Թուրքանսթան, Ալճէպրայի, Երկրաչափութեան, Աշխարհագրութեան, Պատմութեան, Բնագիտութեան, Երաժշտութեան, Մարդակազմութեան, Աստուածաբանութեան եւ Բիանո չալուս տեղեակ է, դաստուարութեան տեղ կը փնտոէ, ուղղորդ կըրնայ լրագրոյս գրասենեակէն տեղեկանալ :

Տօգթօր Պարոնիկ Մատթէոսեանն Սազըզ աղաճը ճատտէսինտէ Գարանըզ սօզաղընտա, պիր նիւմէրօյու խանէսինտէ չարչմօքի կիւնլէրի խայրաթ պագմագտա օլտուղու հէք նէ գատար զաթէն իլան օլունմուշ իւեմէ, պազը տօսթլարը վէ միւլթէրիլէրի սայիր կիւնլէրտէ կիտիպ պօշ կէրի տէճմէքտէ օլտուղլարընտան, զիքր օլունման խայրաթ կիւնլէրտէն պաշգա, ճիւմա կիւնլէրի էօլլէտէն ազշամա գատար խանէսինտէ պուլունմաղը իլան օլունուր :

Տօգթօր Գալուստեան, բէնճէմօքի կիւնլէրի, սաաթ 7 եէ գատար, Գալեօն, ճու-գուլուղունտա, Գուլուղուն եաւընտաքի թարլա-պաշը ճատտէսինտէ վազը 195 նիւմէրօյու խանէսինտէ, խայրաթ պագմագտա տըր :

Սաաթ համամտա նիւմէրօ 46 Սարաթ Բուսիկին տիւքքեանընտա, հէրնէ վի վարագայի սահիհէ սաթըլուղը, վէ ճիւմա կիւնլէրի տաիի աշք պուլունտուղու իլան գըլընըր :

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԷՎԱՆՔ ՀԵՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԵԱՆԵԹԻՆԵԹ
ԳԵՐՈՒՄՆԱ ԵՐԳՈՒ ԵՕԹԱ, ԵՕԹԱՆԱ ԵՕԹԱՆԱ
ԳՐԱՏԵՐԻՐ ԳԱՐԵՐԵԱՆԱ ՆԻՍԵՐՈ 467 :